

Journal of Regional Planning and Winter 2024. Vol 13. Issue 52

ISSN (Print): 2251-6735 - ISSN (Online): 2423-7051
<https://jzpm.marvdasht.iau.ir/>

Research Paper

Economic and Social Consequences of Coronavirus in Rural Areas (case study: Villages in the Central Part of Ardabil City)

Kiomars khodapanah *: Assistant professor of the Department of Geography and Rural Planning, Payam Noor University, Tehran, Iran.

ARTICLE INFO

Received: 2021/09/05

Accepted: 2022/01/22

PP: 305-318

Use your device to scan and
read the article online

Keywords: Economic and Social onsequences, Corona virus, Rural community, Ardabil city.

Abstract

In the prevalence of coronavirus, there is no significant difference between rural-urban population and rural and urban settlements. However, as a crisis, the coronavirus has a negative impact on the rural economy or can be an important driver for innovation in new jobs in rural areas. Today, the coronavirus outbreak has become a major global crisis, affecting many countries, including Iran. The aim of this study was to investigate the economic and social consequences of coronavirus in rural areas of central Ardabil, which is applied in terms of purpose and descriptive-analytical nature. The statistical population is 32 villages in rural areas of central Ardabil with a population of 8038. The sample size was estimated based on Cochran's formula of 384 people, which was distributed according to the number of heads of households in each village. To study the subject, two indicators in the form of 30 indicators based on the studies of other researchers were used. The validity of the questionnaire was reviewed and confirmed by a panel of experts in this field. To determine the reliability of the questionnaire, 30 questionnaires were distributed in the same area and its reliability coefficient in the social variable was 0.826, in the economic variable was 0.852 and the total reliability of the questionnaire was 0.839. The results showed that the maximum reduction of unnecessary social interactions in rural areas is the main condition for controlling the prevalence of corona. In addition, the spread of the virus has had a negative effect on savings, business closures, labor cuts, declining household incomes, and insufficient government lending in the area of the corona outbreak.

Citation: Khodapanah, K. (2024). **Economic and Social Consequences of Coronavirus in Rural Areas (case study: Villages in the Central Part of Ardabil City)**, Journal of Regional Planning, Vol 13, No 52, PP: 305-318.

DOI: 10.30495/JZPM.0002.3834.2335

DOR:

* **Corresponding author:** Kiomars khodapanah, **Email:** k_khodapanah@pnu.ac.ir, **Tel:** +989141536791

Extended Abstract

Introduction

Infectious diseases have always existed in human history, but over time, new infectious diseases have emerged that are progressing rapidly. In developing countries, infectious diseases have led to many deaths and problems. Most people affected by these diseases live in rural areas with very few resources and limited services; These people are at high risk of these diseases due to the economic and social context of their place of residence and living conditions. One of the emerging infectious diseases in the last two years is Covid 19 disease. The prevalence of coronavirus did not distinguish between "poor and rich" and "rural-urban", while rural areas before the outbreak of Covid 19 were at the forefront of positive examples of community support, neighbors and friends; The virus can represent the creative response of the community in business and adaptation to the crisis in rural areas and an important driving force for innovation in rural jobs. Because the behavior of "counteracting and preventing corona" occurs in space and the rural environment is affected and received; Therefore, the aim of the present study was to evaluate the economic and social consequences of coronavirus in rural communities in the central part of Ardabil city.

Methodology

The present study is applied in terms of purpose and based on descriptive-analytical nature. The statistical population of the study is 32 villages in the central part of Ardabil city with a population of 8038 people. The sample size was estimated to be 366 people based on Cochran's formula. The method of data collection to answer research questions was library and questionnaire. The instrument used in the survey method was a questionnaire that in order to measure the research variables, the required indicators based on the studies of other researchers were used in combination so that the corona outcome variable of 30 indicators in the form of two economic and social indicators has been used.

Results and Discussion

In this study, a one-sample t-test was used to examine the villagers' views on the consequences of coronavirus. In this test, according to the findings, the average economic and social indices were 2.87 and 2.80, respectively. The significance level of both indicators is less than the test error level of 5%, also the average of these indicators is less than the desired three limits. Therefore, it can be said that both indicators are not in the desired level for the villagers and this issue shows the economic and social effects of coronavirus in their lives. Findings obtained from multivariate regression coefficient to investigate the share of one or more independent variables in the dependent variable showed that the level of significance of the test with a confidence level of 0.95 of economic and social index with beta coefficients of 0.793 and 0.614, respectively. Has an effect on the dependent variable. And with 0.690 and 0.582 of the total variance, respectively, explain the coronavirus outcome. Also, in order to study the consequences of coronavirus, the status of each indicator based on decision-making techniques, using Shannon entropy method, each indicator was assigned a specific weight. To the indicators of increasing savings (0.051), preventing the entry of peddlers (0.0377) and in the social index belong to the indicators of maximum reduction of unnecessary social interactions (0.049), increasing disorders and depressions (0.032), respectively.

Conclusion

The results of field findings show that economic and social indicators from the perspective of villagers with averages of 2.87 and 2.80, respectively. The level of significance of both indicators is less than the level of test error of 5%, and also the average of these indicators is less than the number of the desired three limits (number three is equivalent to 60% of respondents). Therefore, it can be said that both indicators are not in the desired level for the villagers and this issue shows the adverse effects of economic and social indicators of Corona virus on their lives. Also, the results of the study in the study of social indicators showed that the community affected by coronavirus has relative knowledge and awareness in this regard and in rural society the most important condition for controlling the prevalence of coronavirus is to reduce maximum unnecessary social interactions. Organizing for relatives and acquaintances not to travel to the village during the summer holidays is one of the important issues that

are associated with it, and as a result, the social and personal relations of the rural community are affected by the corona virus epidemic. One of the most important economic consequences of coronavirus in the studied rural community is the role of encouraging households to decide to save a lot, close businesses, reduce labor force and reduce household income and insufficient government loans to prevent coronavirus.

فصلنامه علمی برنامه ریزی منطقه‌ای

دوره ۱۳، شماره ۵۲، زمستان ۱۴۰۲
شاپا چاپی: ۶۷۳۵-۲۲۵۱ - شاپا الکترونیکی: ۷۰۵۱-۲۴۲۳
<https://jzpm.marvdasht.iau.ir/>

مقاله پژوهشی

پیامدهای اقتصادی و اجتماعی کرونا ویروس در مناطق روستایی (مورد پژوهی : روستاهای بخش مرکزی شهرستان اردبیل)

کیومرث خداپناه* استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

چکیده	اطلاعات مقاله
<p>در شیوع ویروس کرونا، بین جمعیت روستایی- شهری و سکونتگاه‌های روستایی و شهری تفاوت ویژه‌ای دیده نمی‌شود. با این حال به عنوان یک بحران، ویروس کرونا تأثیر منفی در اقتصاد روستایی داشته و یا می‌تواند محرک مهم برای نوآوری در مشاغل جدید در نواحی روستایی باشد. امروزه شیوع کرونا ویروس تبدیل به یک بحران بزرگ جهانی شده و کشورهای زیادی از جمله ایران را درگیر کرده است. پژوهش حاضر با هدف بررسی پیامدهای اقتصادی و اجتماعی کرونا ویروس در مناطق روستایی بخش مرکزی شهرستان اردبیل انجام یافته است، که از لحاظ هدف کاربردی و بر اساس ماهیت توصیفی- تحلیلی می‌باشد، جامعه آماری ۳۲ روستای دارای دهیاری بخش مرکزی شهرستان اردبیل با جمعیت ۸۰۳۸ نفر است. حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران ۳۸۴ نفر برآورد گردید که به تناسب تعداد سرپرست خانوار موجود در هر روستا توزیع گردید. جهت بررسی موضوع از دو شاخص (اقتصادی و اجتماعی) در قالب ۳۰ نماگر براساس مطالعات سایر محققین بهره گرفته شد. روایی پرسشنامه توسط پانل صاحب نظران متخصص و مجرب در این حیطه مورد بررسی قرار گرفت و تأیید گردید. جهت تعیین پایایی پرسشنامه نیز تعداد ۳۰ پرسشنامه در منطقه مشابه توزیع گردید و ضریب پایایی آن در متغیر اجتماعی ۰/۸۲۶، در متغیر اقتصادی ۰/۸۵۲ و پایایی کل پرسشنامه ۰/۸۳۹ برآورد گردید. نتایج نشان داد که کاهش حداکثری تعاملات اجتماعی غیر ضروری در نواحی روستایی، شرط اصلی کنترل شیوع کرونا است. بعلاوه، شیوع ویروس بر روی پس انداز، تعطیلی کسب و کارها، تعدیل نیروی کار و کاهش درآمد خانوار و ناکافی بودن وام‌های اعطایی دولت در زمینه شیوع کرونا اثر منفی داشته است.</p>	<p>تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۱۴ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۲۰ شماره صفحات: ۳۰۵-۳۱۸</p> <p>از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید</p> <p>واژه‌های کلیدی: پیامدهای اقتصادی و اجتماعی، ویروس کرونا، جامعه روستایی، شهرستان اردبیل.</p>

استناد: خداپناه، کیومرث. (۱۴۰۲). پیامدهای اقتصادی و اجتماعی کرونا ویروس در مناطق روستایی (مورد پژوهی : روستاهای بخش مرکزی شهرستان اردبیل). فصلنامه برنامه ریزی منطقه‌ای، سال ۱۳، شماره ۵۲، مردادشت: صص ۳۱۸-۳۰۵.

DOI: 10.30495/JZPM.0002.3834.2335

DOR:

* نویسنده مسئول: کیومرث خداپناه، پست الکترونیکی: k_khodapanah@pnu.ac.ir، تلفن: ۰۹۱۴۱۵۳۶۷۹۱

مقدمه

بیماری‌های واگیردار همیشه در تاریخ بشر وجود داشته‌اند، اما با گذشت زمان، بیماری‌های واگیردار جدیدی ظاهر شده است که به سرعت در حال پیشرفت هستند. این بیماری‌ها به عنوان بیماری‌های نوظهور شناخته شده‌اند (Mphande, 2016:173) و تأثیر قابل توجهی در سلامت جهانی ایجاد کرده‌اند و از دلایل عمده مرگ، ناتوانی و مشکلات اجتماعی و اقتصادی میلیون‌ها نفر هستند. در کشورهای در حال توسعه نیز، بیماری‌های واگیردار منجر به مرگ و میر و مشکلات زیادی شده‌اند. اکثر افرادی که از این بیماری‌ها آسیب دیده‌اند در مناطق روستایی با منابع بسیار کم و خدمات محدود زندگی می‌کنند؛ این افراد به دلیل بافت اقتصادی و اجتماعی محل زندگی و وضعیت معیشت آن‌ها در معرض خطرات زیاد ناشی از این بیماری‌ها قرار دارند (Morens et al., 2010:246). گسترش شبکه‌های حمل و نقل به ویژه در عرصه صنعت هوانوردی، مهاجرت‌های گسترده و یکپارچه شدن حوزه‌های تولید، توزیع و مصرف در سراسر جهان سبب شده تا به دنبال جابه جایی‌های گسترده جمعیتی، بیماری‌های مسری بیولوژیکی با سرعتی خیره‌کننده و متفاوت از گذشته، مرزهای نه چندان محسوس کشورها را پشت سر گذاشته، به دورترین نقاط کره زمین دست درازی کنند (Imani Jajarmi, 2020: 88). یکی از بیماری‌های واگیردار نوظهور در دو سال اخیر، بیماری کروناویروس ۲۰۱۹ یا کووید ۱۹ است. برای اولین بار در اواخر دسامبر سال ۲۰۱۹ مواردی از ذات الریه یا پنومونی در شهر ووهان چین به سازمان بهداشت جهانی گزارش شد. علت بیماری ناشناخته بود و واکسن‌ها و درمان‌های موجود هم مؤثر نبودند (Zhu et al., 2019:231). این بیماری بسیار سریع گسترش پیدا نمود به طوری که سازمان بهداشت جهانی در ۱۲ ژانویه سال ۲۰۲۰ تأیید کرد که کروناویروس جدید علت بیماری تنفسی گروهی از مردم در شهر ووهان چین است (Reynolds, 2020:176).

درک این نکته مهم است که همه گیری کرونا در ابتدا در کشورهای پیشرفته که به اصطلاح به تحول سلامت دست یافته‌اند اتفاق افتاده است. با این حال، شیوع ویروس، بین «فقیر و غنی» و «روستایی- شهری» تفاوتی قائل نبوده (Mitra, 2020:76) و این در حالی است که مناطق روستایی قبل از شیوع کووید ۱۹، با شیوع کرونا پیش‌تاز نمونه‌های مثبت حمایت از اجتماع، همسایگان و دوستان بوده‌اند (Milbourne et al., 2017:273)؛ درحالی که بحران کرونا فرصتی برای تقویت حس‌همکاری داوطلبانه در جوامع روستایی ایجاد می‌کند، محافظت روستاییان به عنوان نیروی کار با چالش‌هایی مواجه بوده (Agapitova et al, 2004:237). و حفظ درآمد تنها یکی از مسائلی است که بسیاری از خانوارهای روستایی در این مواقع با آن مواجه هستند (Bennett et al, 2004:272). این ویروس می‌تواند تأثیرات منفی خود را در کسب و کار روستاییان و کشت و زرع آنها نشان دهد و یا همان‌طور که افراخته از قول شومپیتر که نوآوری را به منزله محرک اصلی توسعه می‌داند (Afrakhteh, 2020: 11)، می‌تواند نشان دهنده پاسخ خلاقانه جامعه در کسب و کار و سازگاری با بحران در مناطق روستایی و یک نیروی محرکه مهم برای نوآوری در مشاغل روستایی باشد. چون رفتار «مقابله و پیشگیری از کرونا» در فضا اتفاق می‌افتد و محیط روستایی تأثیرپذیر و دریافت کننده محسوب می‌شود؛ بنابراین هدف تحقیق حاضر، ارزیابی پیامدهای اقتصادی و اجتماعی ویروس کرونا در جامعه روستایی بخش مرکزی شهرستان اردبیل است.

پیشینه تحقیق و مبانی نظری

کرونا ویروس‌ها گروهی از ویروس‌ها هستند که هم در انسان و هم در برخی حیوانات می‌توانند باعث بیماری شوند. بیماری کرونا، ویروس جدید یک بیماری ویروسی و بسیار مسری است که اولین بار در شهر ووهان کشور چین شناسایی گردید. علائمی شبیه آنفلوآنزا، سارس و سایر بیماری‌های شدید تنفسی دارد. این بیماری به اختصار COVID-19 نام‌گذاری شده است. بعد از شناسایی موارد اولیه بیماری در شهر ووهان چین به علت مسری بودن شدید، این بیماری به شهرهای دیگر چین هم گسترش پیدا کرد، مواردی از بیماری در کشورهای دیگر مانند ایتالیا، ایران، فرانسه و... مشاهده گردید و سپس به صورت یک بیماری اپیدمی تمامی کشورهای جهان را درگیر کرد (Rahnema and Bazaghan, 2020: 28). امروزه شیوع کروناویروس تبدیل به یک بحران بزرگ جهانی شده و کشورهای زیادی از جمله ایران را درگیر کرده است. در طول قرن‌ها، اپیدمی‌هایی مانند طاعون بزرگ در اروپای غربی، طاعون سیاه در سال ۱۳۴۷، جذام در قرن ششم در اروپای غربی، مالاریا در سال ۱۶۰۲، وبای سال ۱۸۳۲ و هم اکنون ویروس کرونا در سال ۲۰۲۰؛ همگی بر تعداد قربانیان و تراکم اجساد در شهرها روستاها و به هم ریختگی فضای عمومی در نقاط مختلف دنیا حکایت دارند، نمونه این در هم ریختگی‌ها را می‌توان به گورهای دسته جمعی و بدون نام و نشان قربانیان ویروس کرونا در کشورهای اروپایی اشاره کرد. یکی از مهمترین عواقب شیوع کروناویروس هراس اجتماعی در سراسر جهان و تغییرات سریع و غیرقابل‌باور در سبک زندگی است (Kalateh sadati et al, 2020: 2).

انتشار کووید ۱۹ در ایران، عواقب گسترده‌ای برای سلامتی و معیشت مردم ایجاد کرده است. شوک این بیماری برای ایران بسیار شدیدتر خواهد بود. زیرا علاوه بر آسیب‌های اقتصاد جهانی، اقتصاد ایران به دلیل وابستگی به نفت، تحریم‌های بین‌المللی، رشد منفی اقتصاد، تورم بالا و غیره آسیب‌های بیشتری را شاهد خواهد بود. به عبارت دیگر، اقتصاد ایران فشار دوگانه تحریم و تبعات ویروس کرونا را تجربه می‌کند. در چنین شرایطی، هزینه‌های تحمیل شده در اثر اپیدمی کرونا و همچنین کاهش تولید ناشی از آن، می‌تواند اقتصاد را با تورم‌های بالاتر و

رشد های اقتصادی پایین تر مواجه سازد. از بین رفتن برخی از مشاغل و یا کاهش شدید درآمد در برخی از بخش ها باعث کاهش رشد اقتصادی می شود (Tajri Moghaddam et al, 2020: 3). در این دوران، معیشت روستاییان بیشترین آسیب را از ناحیه اختلال در بازاریابی و فروش محصولات کشاورزی و از دست رفتن گسترده شغل ها و درآمدهای کارگران غیررسمی شاهد بوده است. محصولات که بازارهای منطقه ای و ملی داشته اند و حتی محصولات برخوردار از بازارهای محلی، با کاهش فروش و قیمت مواجه شده اند. کاهش قیمت شیر، کاهش کشتار دام، فروش صنایع دستی و عدم دسترسی به نیروی کار نیز در این دوره قابل توجه بوده است. به عبارت دیگر، به دلیل اختلال در تأمین خدمات و نهاده های مورد نیاز برای فعالیت های کسب و کار، به خصوص تهدید بازار فروش، آثار عمده های در درآمد روستاییان و اقتصاد روستا برجای گذاشته است (Deputy of Infrastructure Research and Production Affairs of the Office of Infrastructure Studies of the Islamic Consultative Assembly, 2020: 3). یکی از علل آسیب پذیری جوامع روستایی این است که اکثر روستاییان فاقد منابعی مانند آب تمیز، مدارس، مراکز بهداشتی و درمانی و امکانات حمل و نقل و ارتباطی هستند که به راحتی در مناطق شهری در دسترس است و کمبود این منابع این جمعیت را در معرض خطر گسترش بیماری ها قرار داده است (Jenkins et al., 2020: 17).

مرور پیشینه پژوهش نشان می دهد که در ارتباط با اثرگذاری ویروس کرونا در جامعه روستایی، پژوهش های اندکی انجام شده است. پژوهش حاضر نیز با الهام از تحقیقات صورت گرفته سعی دارد تا با نگاهی دیگر به بررسی اثرات اقتصادی و اجتماعی ویروس منحوس کرونا در مناطق روستایی بپردازد. از جمله این پژوهش ها، می توان به موارد زیر اشاره نمود (جدول ۱).

جدول ۱- مروری بر پیشینه تحقیقات انجام یافته

پژوهشگر	یافته های تحقیق
Tajri Moghaddam et al (2020)	رفتار پیشگیرانه جوانان روستایی در مقابله با ویروس کرونا به صورت مرحله ای و در سطح بالایی قرار داشت. همچنین تمایل خودکارآمدی و راهنمای عمل بر رفتار پیشگیرانه جوانان روستایی در مقابله با ویروس کرونا اثرگذار بوده است.
Karimzadeh et al (2020)	کاهش حداکثری تعاملات اجتماعی غیرضروری در نواحی روستایی، شرط اصلی کنترل شیوع کرونا است. بعلاوه، شیوع ویروس در زمان بندی فعالیت کشاورزان، توجه به پس انداز، آسیب فعالیت اقامتگاه های گردشگری روستایی، و رونق کسب و کارهای روستایی، و نیز سرمایه اجتماعی اثر منفی داشته است.
Rahnema and Bazaghan (2020)	مهمترین عامل جغرافیایی انتشار ویروس کرونا در کشور، فاصله و مجاورت مکانی استان های درگیر با این بیماری بوده و از الگوی پخش فضایی سازش پذیر تبعیت می کند.
Moradi and Mohammadi far (2020)	به منظور شکل گیری رفتارهای منطقی و مطلوب به جای رفتارهای نمایشی مانند هراس اجتماعی در زمینه استفاده از شبکه های اجتماعی، کارگزاران اجتماعی اولویت خود را در سازماندهی اطلاعات و دانش و آگاه کردن جامعه هدف از موارد سازنده و مضر این شبکه ها و نقش ها و فعالیت های مختلف اجتماعی در جامعه قرار دهند.
Shahnazi et al (2020)	با استفاده از مدل اعتقادات سلامت در استان گلستان نشان داده اند که افزایش خودکارآمدی و مزایای درک شده منجر به افزایش اجرای رفتارهای پیشگیرانه از کووید ۱۹ شده است.
Mokhtar (2020)	تمایل به پیگیری و انجام رفتارهای پیشگیرانه تحت تأثیر نگرش نسبت به رفتارهای پیشگیرانه، هنجارهای اجتماعی و کنترل رفتاری درک شده قرار دارد و این عوامل پیشبینی کننده رفتارهای واقعی پیشگیرانه از کووید ۱۹ است.
Adiyoso Wilopo (2020)	هنجارهای ذهنی و کنترل رفتاری درک شده بر تمایل به انجام فاصله گذاری اجتماعی مؤثر هستند. همچنین درک ریسک بر نگرش، هنجارهای ذهنی و کنترل رفتاری درک شده تأثیر می گذارد
Wang et al(2020)	اکثریت افراد تمایل قطعی برای دریافت واکسن دارند. همچنین منافع درک شده به معنی باور به کاهش احتمال سرایت بیماری و کاهش احساس نگرانی بعد از واکسین شدن، تمایل افراد را به واکسن زدن افزایش می دهد.
Carico et al(2020)	با استفاده از سازه های مدل اعتقادات سلامت (تهدید درک شده، موانع و منافع درک شده، خودکارآمدی و تشویق به عمل) رفتارهای محدود کننده شیوع کووید ۱۹ (فاصله گذاری اجتماعی و ماندن در خانه) را تقویت و گسترش دهند.

مواد و روش تحقیق

پژوهش پیش رو از لحاظ هدف کاربردی و بر اساس ماهیت توصیفی-تحلیلی است. جامعه آماری پژوهش ۳۲ روستای دارای دهیاری بخش مرکزی شهرستان اردبیل با ۸۰۳۸ خانوار می باشد، حجم نمونه مورد مطالعه بر اساس فرمول کوکران ۳۶۶ نفر برآورد گردید، پراکندگی تعداد نمونه مورد مطالعه در سطح روستاهای مورد مطالعه به صورت طبقه ای و بر اساس تعداد خانوار آنها می باشد. از آنجا که تعداد نمونه مورد مطالعه در برخی روستاها یک و یا دو خانوار بود برای دستیابی به نتایج بهتر حجم نمونه افزایش و به ۳۸۴ سرپرست خانوار ارتقا یافت (جدول ۲).

روش گردآوری داده‌ها برای پاسخ‌گویی به سوالات تحقیق به صورت کتابخانه‌ای و پرسشنامه بوده است. ابزار مورد استفاده در روش پیمایشی پرسشنامه بوده است که جهت سنجش متغیرهای تحقیق از شاخص‌های مورد نیاز بر اساس مطالعات سایر پژوهشگران به صورت تلفیقی استفاده گردید به گونه‌ای که متغیر پیامدهای کرونا از ۳۰ نماگر در قالب دو شاخص اقتصادی و اجتماعی بهره گرفته شده است. روایی پرسشنامه توسط پانل صاحب‌نظران متخصص و مجرب در این حیطه مورد بررسی قرار گرفت و تأیید گردید. جهت تعیین پایایی پرسشنامه نیز تعداد ۳۰ پرسشنامه در منطقه مشابه توزیع گردید و ضریب پایایی آن در متغیر اجتماعی ۰/۸۲۶، در متغیر اقتصادی ۰/۸۵۲ و پایایی کل پرسشنامه ۰/۸۳۹ برآورد گردید که نشان‌دهنده این امر است که پرسشنامه مذکور از پایایی مناسبی برخوردار است و توانایی سنجش متغیرهای تحقیق را دارد. (جدول ۳).

جدول ۲- جامعه آماری و حجم نمونه مورد مطالعه

نمونه	خانوار	روستا	نمونه	خانوار	روستا	نمونه	خانوار	روستا
۱۴	۲۶۸	گرجان	۱۰	۱۹۲	تیراقلو	۴	۴۴	المانس
۱۶	۳۸۷	عموقین	۱۰	۲۱۳	قلعه جوق	۴	۴۷	ساجبلاغ
۱۸	۴۰۰	طالب قشلاقی	۱۰	۲۳۸	وکیل آباد	۵	۵۰	اردی
۱۸	۴۰۹	کرکرک	۱۰	۲۳۸	خشکه رود	۵	۵۱	حسنعلی کندی
۱۸	۴۱۰	حکیم قشلاقی	۱۲	۲۵۵	سامیان	۵	۵۳	گلی
۱۸	۴۱۲	آقبلاغ آقاجان خان	۱۲	۲۵۶	قره‌تپه	۵	۵۵	اروانق
۲۰	۵۰۲	انزاب علیا	۱۲	۲۵۸	نوران	۷	۷۶	خواجه بلاغی
۲۰	۵۰۳	امیدچه	۱۲	۲۶۵	حمل آباد	۸	۹۴	شهریور
۲۹	۸۲۰	شام اسبی	۹	۱۰۸	بنفشه درق	۸	۹۵	جمادی
۲۹	۸۸۶	خیارک	۱۰	۱۲۳	رضی آباد	۸	۹۷	پیر آقر
۳۸۴	۸۰۳۸	۳۲	۱۰	۱۲۶	آقچه کندی	۸	۱۰۷	ینگچه

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰

روش گردآوری داده‌ها برای پاسخ‌گویی به سوالات تحقیق به صورت کتابخانه‌ای و پرسشنامه بوده است. ابزار مورد استفاده در روش پیمایشی پرسشنامه بوده است که جهت سنجش متغیرهای تحقیق از شاخص‌های مورد نیاز بر اساس مطالعات سایر پژوهشگران به صورت تلفیقی استفاده گردید به گونه‌ای که متغیر پیامدهای کرونا از ۳۰ نماگر در قالب دو شاخص اقتصادی و اجتماعی بهره گرفته شده است. روایی پرسشنامه توسط پانل صاحب‌نظران متخصص و مجرب در این حیطه مورد بررسی قرار گرفت و تأیید گردید. جهت تعیین پایایی پرسشنامه نیز تعداد ۳۰ پرسشنامه در منطقه مشابه توزیع گردید و ضریب پایایی آن در متغیر اجتماعی ۰/۸۲۶، در متغیر اقتصادی ۰/۸۵۲ و پایایی کل پرسشنامه ۰/۸۳۹ برآورد گردید که نشان‌دهنده این امر است که پرسشنامه مذکور از پایایی مناسبی برخوردار است و توانایی سنجش متغیرهای تحقیق را دارد. (جدول ۳).

جدول ۳- شاخص‌ها و نماگرهای مورد مطالعه

متغیر	شاخص	نماگر
تغییرهای کرونا	اقتصادی	۱- از دست دادن شغل، ۲- کاهش فرصت‌های شغلی، ۳- کاهش درآمد، ۴- عدم انگیزه سرمایه‌گذاری، ۵- افزایش پس‌انداز، ۶- کاهش کیفیت خدمات تعاونی، ۷- ناکافی بودن وام‌های اعطایی دولت و افزایش آنها، ۸- جمع‌آوری و فروش گیاهان دارویی مؤثر در افزایش سیستم دفاعی بدن، ۹- افزایش بیمه بیکاری، ۱۰- عدم برپایی بازارچه‌های محلی، ۱۱- ممانعت از ورود دست‌فروشان به روستاها، ۱۲- تغییر رفتار و الگوهای اقتصادی مردم، ۱۳- تعدیل نیروی کار در نتیجه تعطیلی کسب و کارها، ۱۴- کمبود یا احتکار کالاها و ابزارهای پزشکی مورد نیاز مردم، ۱۵- عدم بازپرداخت اقساط وام‌های دریافتی.
	اجتماعی	۱- آگاه‌سازی و آموزش، ۲- کاهش حداکثری تعاملات اجتماعی غیرضروری، ۳- چشم‌پوشی از منافع شخصی، ۴- رعایت فاصله‌گذاری‌های اجتماعی، ۵- عدم فعالیت اماکن مذهبی و زیارتی، ۶- کاهش امید به زندگی، ۷- کاهش اعتماد و اطمینان، ۸- رابطه خوب با بستگان و همسایگان، ۹- تشکیل کارگروه نظارت و معرفی متخلفان به مراجع ذیربط، ۱۰- امیدواری به بهبود شرایط زندگی در روستا، ۱۱- افزایش برنامه‌های تلویزیونی جهت ماندن مردم در خانه، ۱۲- آموزش ورزش به مردم از طریق فضاهای مجازی، ۱۳- رواج کتابخوانی و موسیقی، ۱۴- لغو اوقات فراغت و امور سیاحت و گردشگری، ۱۵- افزایش اختلالات و افسردگی‌ها.

منبع: کریم زاده و همکاران، ۱۴۰۰

تکنیک TOPSIS

یون و هوانگ، در سال ۱۹۸۱ روش شباهت به گزینه ایده‌آل را ارائه کردند که مورد استفاده محققان و کاربران مختلف بوده است. اساس این تکنیک، بر این مفهوم استوار است که گزینه‌ی انتخابی، باید کمترین فاصله را با راه‌حل ایده‌آل مثبت (بهترین حالت ممکن) و بیشترین

فاصله را با راه حل ایده آل منفی (بدترین حالت ممکن) داشته باشد. فرض بر این است که مطلوبیت هر شاخص، به طور یکنواخت افزایشی یا کاهش می‌باشد. جهت اولویت بندی دهستان‌های بخش مرکزی شهرستان جیرفت به لحاظ برخورداری از شاخص‌های توسعه یافتگی، ابتدا ماتریس اولیه تشکیل گردید در ادامه داده‌ها بی‌مقیاسی شده و ماتریس استاندارد تشکیل گردید، نوع بی‌مقیاس‌سازی در این تکنیک بی‌مقیاس‌سازی با استفاده از روش نورم است که جهت یکسان‌سازی مقیاس‌های متفاوت داده‌ها برای تجزیه و تحلیل در مدل استفاده شده است:

$$r_{ij} = \frac{X_{ij}}{\sqrt{\sum_{j=1}^m X_{ij}^2}}$$

در این رابطه r_{ij} مقدار بی‌مقیاس شده گزینه i از نظر شاخص j می‌باشد و X_{ij} عملکرد گزینه i ($i=1,2,3,\dots,m$) در رابطه با معیار ($j=1,2,3,\dots,n$) در ماتریس تصمیم می‌باشد. در واقع زمانی که m گزینه و n خصوصیت وجود دارد آترناتیوهای مختلف وجود دارند که با X_i نشان داده می‌شود. برای هر گزینه مجموعه‌ای از معیارها وجود دارد که مقدار آن به صورت X_{ij} نشان داده می‌شود، به عبارتی X_{ij} مقدار خصوصیت j ام می‌باشد. سپس جهت محاسبه وزن شاخص‌های دوگانه، از تکنیک آنتروپی استفاده گردید که شامل مراحل زیر است:

$$E_j = -k \sum_{i=1}^M (P_{ij} \times LNP_{ij}) \quad (E_j) \text{ الف) محاسبه مقدار آنتروپی}$$

$$d_j = 1 - E_j \quad (d_j) \text{ ب) محاسبه مقدار عدم اطمینان}$$

$$W_j = \frac{d_j}{\sum_{j=1}^m d_j} \quad (W_j) \text{ ج) محاسبه اوزان شاخص‌ها}$$

$$W_j^* = \frac{\lambda_j W_j}{\sum_{j=1}^n \lambda_j W_j} \quad (W_j^*) \text{ د) محاسبه اوزان تعدیل شده}$$

بعد از محاسبه وزن هر یک از شاخص‌ها، مقادیر استاندارد شده در وزن مربوطه ضرب شده و ماتریس موزون تشکیل گردید. در ادامه برای هر یک از روستاهای بخش مرکزی شهرستان اردبیل معیار فاصله‌ای برای آترناتیو ایده آل (Si^+) و آترناتیو حداقل (Si^-) محاسبه گردید. پس از محاسبه معیارهای فاصله‌ای، ضریب اولویت هر یک از روستاها محاسبه گردید. لازم به ذکر است مقدار ضریب اولویت بین صفر و یک در نوسان است. ۱ نشان دهنده بالاترین رتبه و ۰ نیز نشان دهنده کمترین رتبه است. پس از محاسبه معیارهای فاصله‌ای، ضریب اولویت (Ci^*) هر یک از روستاهای مورد مطالعه محاسبه گردید. لازم به ذکر است مقدار بین صفر و یک در نوسان است. در این راستا $Ci^* = 0$ نشان دهنده بالاترین رتبه و $Ci^* = 1$ نیز نشان دهنده کمترین رتبه است و از طریق زیر به دست می‌آید:

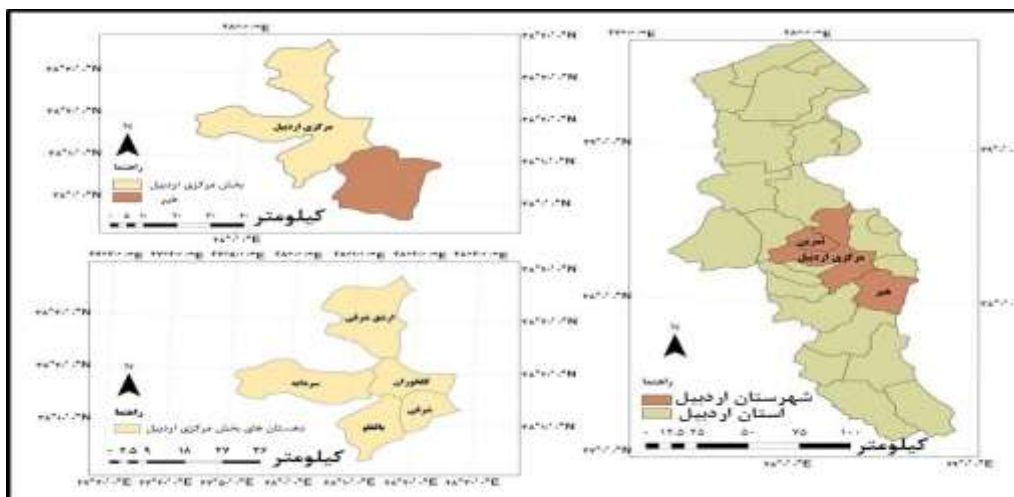
$$CL_i = \frac{d_i^-}{d_i^- + d_i^+}$$

مقدار CL حاصل تقسیم فاصله از ایده آل منفی هر گزینه، بر فاصله از ایده آل منفی آن گزینه به علاوه فاصله از ایده آل مثبت آن گزینه می‌باشد.

محدوده مورد مطالعه

شهرستان اردبیل، در منطقه‌ای با مختصات جغرافیایی با مختصات جغرافیایی ۴۷ درجه و ۴۸ دقیقه تا ۴۸ درجه و ۳۹ دقیقه طول شرقی و ۳۷ درجه و ۵۶ دقیقه تا ۳۸ درجه و ۳۳ دقیقه شمالی قرار دارد. این شهرستان از شمال به شهرستان مشکین شهر، از شرق به شهرستان نمین، از جنوب به شهرستان‌های نیر و کوثر و از غرب به استان آذربایجان شرقی محدود شده است. شهرستان اردبیل با مساحت ۲۴۹۸ کیلومتر مربع ۱۳/۹۸ درصد از سطح کلی استان و با جمعیت ۴۶۲۶۳۲ نفری در حدود ۳۹/۶ درصد از جمعیت آن را در بر گرفته است. شهرستان اردبیل، شامل ۲ بخش (مرکزی، هیر)، ۲ شهر (اردبیل و هیر) و ۱۸۵ آبادی است (سالنامه آماری، ۱۳۹۵) (شکل ۱).

شکل ۱- نقشه محدوده مورد مطالعه در تقسیمات سیاسی استانی و کشوری (Source: Government of Ardabil, 2021)

بحث و یافته‌های تحقیق

یافته‌های توصیفی

نتایج حاصل از یافته‌های توصیفی پژوهش بر اساس ۳۸۴ پرسشنامه توزیع شده در بین حجم نمونه بیانگر این است که ۳۴۸ نفر را مردان و ۳۸ نفر را زنان به خود اختصاص داده بودند. از بین چهار رده سنی در نظر گرفته شده بیشترین فراوانی با سبب‌گوییانی یعنی ۱۵۷ نفر در رده ۴۱-۵۰ سال قرار داشتند که ۴۰/۰۹ درصد حجم نمونه را به خود اختصاص داده بود. از لحاظ میزان تحصیلات نیز از بین چهار مقطع ابتدایی و بیسواد، زیر دیپلم، فوق دیپلم، لیسانس و بالاتر، بیشترین فراوانی پاسخگوییانی با ۱۲۱ نفر در مقطع تحصیلی فوق دیپلم قرار داشت.

یافته‌های تحلیلی

در ادامه پژوهش جهت بررسی دیدگاه روستائیان درباره پیامدهای کروناویروس از آزمون t تک نمونه‌ای بهره گرفته شد. در این آزمون مطابق یافته‌های جدول ۴ میانگین شاخص اقتصادی و اجتماعی به ترتیب ۲/۸۷ و ۲/۸۰ بدست آمد. سطح معنی‌داری هر دو شاخص از سطح خطای آزمون ۵٪ کمتر است، همچنین میانگین این شاخص‌ها از عدد سه حد مطلوب (عدد سه معادل ۶۰ درصد پاسخگوییانی) کمتر است. بنابراین می‌توان گفت هر دو شاخص از نظر روستائیان در حد مطلوب قرار ندارند و این موضوع از نظر روستائیان نشان دهنده تأثیرات اقتصادی و اجتماعی کروناویروس در زندگی آن‌ها می‌باشد.

جدول ۴- نتایج آزمون t تک نمونه‌ای

مؤلفه‌ها	نمره t	سطح معناداری	میانگین	سطح اطمینان	
				کرانه پایین	کرانه بالا
اقتصادی	۱۶/۳۶۷	۰/۰۰۰	۲/۸۷	۰/۵۰۲	۰/۶۴۰
اجتماعی	۱۶/۵۰۴	۰/۰۰۰	۲/۸۰	۰/۵۱۵	۰/۶۵۴

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰

در پژوهش حاضر بنابر هدف در نظر گرفته شده برای تحقیق، جهت بررسی پیامدهای کرونا ویروس در منطقه مورد مطالعه از ضریب رگرسیون چند متغیره جهت بررسی سهم یک یا چند متغیر مستقل در متغیر وابسته استفاده گردید. جدول ۵ و ۶ نتایج حاصل از این آزمون را نشان می‌دهد. یافته‌ها نشان می‌دهد با توجه به سطح معنی‌داری آزمون با سطح اطمینان ۰/۹۵ شاخص اقتصادی و اجتماعی به ترتیب با ضریب بتای ۰/۷۹۳ و ۰/۶۱۴ تأثیر را بر متغیر وابسته داشته است. و به ترتیب با ۰/۶۹۰ و ۰/۵۸۲ از کل واریانس پیامد کروناویروس را تبیین می‌نمایند.

جدول ۵- نتایج ضریب رگرسیون چند متغیره مؤلفه‌های مدیریت روستایی

شاخص	ضریب رگرسیون	ضریب تعیین R^2	ضریب تعیین تعدیل شده	معنی‌داری
اقتصادی	۰/۷۹۳	۰/۵۷۱	۰/۶۹۰	۰/۰۰۰
اجتماعی	۰/۶۸۳	۰/۴۸۵	۰/۵۸۲	۰/۰۰۰

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰

جدول ۶- نتایج ضریب رگرسیون چند متغیره

P	T	ضرایب غیر استاندارد		شاخص
		Beta	S.E	
--		-	۰/۱۸۶	عدد ثابت (عرض از مبدا)
۰/۰۰۰	۵/۶۲۶	۰/۳۶۱	۰/۰۵۰	اقتصادی
۰/۰۰۰	۱۵/۲۸۴	۰/۵۳۷	۰/۰۱۹	اجتماعی

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰

در این بخش از پژوهش جهت بررسی پیامدهای کروناویروس وضعیت هر کدام از نماگرها بر اساس تکنیک‌های تصمیم‌گیری، در ابتدا باید اقدام به وزن‌دهی نماگرها نمود. بنابراین با استفاده از روش آنتروپی شانون به هر یک از نماگرها وزن خاصی تعلق گرفت (جدول ۷). ضریب آنتروپی دامنه‌ای بین صفر و یک دارد، هر چه مقدار آن به یک نزدیکتر باشد نشانگر توزیع عادلانه و هرچه به صفر نزدیکتر باشد نشان دهنده عدم تعادل در توزیع است. همانگونه که جدول نشان می‌دهد نماگر پژوهش دارای وزن‌های متفاوتی بودند به طوری که بیشترین و کمترین وزن در شاخص اقتصادی به ترتیب متعلق به نماگرهای افزایش پس انداز (۰/۰۵۱)، ممانعت از ورود دست‌فروشان (۰/۰۳۷) بوده و در شاخص اجتماعی به ترتیب متعلق به نماگرهای کاهش حداکثری تعاملات اجتماعی غیر ضروری (۰/۰۴۹)، افزایش اختلالات و افسردگی‌ها (۰/۰۳۲) می‌باشد.

جدول ۷- وزن نماگرهای تاب‌آوری بر اساس تکنیک آنتروپی شانون

نماگر	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11
وزن	۰/۰۴۳	۰/۰۴۳	۰/۰۴۵	۰/۰۴۰	۰/۵۱۴	۰/۰۴۲	۰/۰۴۰	۰/۰۳۹	۰/۰۴۸	۰/۰۴۰	۰/۰۳۷
نماگر	A12	A13	A14	A15	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7
وزن	۰/۰۳۹	۰/۰۴۹	۰/۰۴۸	۰/۰۴۸	۰/۰۳۹	۰/۰۴۹	۰/۰۴۱	۰/۰۴۳	۰/۰۴۱	۰/۰۴۲	۰/۰۴۱
نماگر	B8	B9	B10	B11	B12	B13	B14	B15			
وزن	۰/۰۴۷	۰/۰۴۱	۰/۰۴۰	۰/۰۴۳	۰/۰۳۴	۰/۰۳۳	۰/۰۳۶	۰/۰۳۲			

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰

همانگونه که در بخش روش پژوهش ذکر گردید، جهت بررسی پیامدهای کروناویروس، وضعیت هر کدام از نماگرها با استفاده از روش تاپسیس به ترتیب در جدول‌های ۸ و ۹ آورده شده است.

جدول ۸- پیامدهای اقتصادی کروناویروس در جوامع روستایی بخش مرکزی شهرستان اردبیل

ردیف	نماگر	نتایج تاپسیس فازی		
		S-	S+	رتبه
۱	از دست دادن شغل	۴۲/۳۳	۲۹/۰۴	۱۰
۲	کاهش فرصت‌های شغلی	۲۶/۴۲	۳۴/۷۶	۱۲
۳	کاهش درآمد	۵۳/۹۲	۱۱/۲۴	۶
۴	عدم انگیزه به سرمایه‌گذاری در روستاهای گردشگری	۵۱/۳۲	۱۴/۴۶	۵
۵	افزایش پس انداز	۴۷/۹۱	۱۲/۸۴	۱
۶	عدم توسعه فراگیر زیرساخت‌های بازاریابی الکترونیک محصولات روستاییان	۳۶/۹۴	۴۳/۸۲	۱۱
۷	ناکافی بودن وام‌های اعطایی دولت و افزایش آنها	۳۷/۶۸	۲۳/۱۱	۷
۸	جمع‌آوری و فروش گیاهان دارویی مؤثر در افزایش سیستم دفاعی بدن	۵۱/۴۸	۲۹/۳۱	۸
۹	افزایش بیمه بیکاری	۴۷/۵۴	۳۲/۴۳	۹
۱۰	نظارت بر عدم برپایی بازارچه‌های محلی	۲۸/۶۷	۴۷/۹۱	۱۳
۱۱	ممانعت از ورود دست‌فروشان به روستاها	۱۷/۶۸	۵۶/۲۹	۱۵
۱۲	تغییر رفتار و الگوهای اقتصادی مردم	۶۷/۳۲	۱۳/۷۶	۴
۱۳	تعدیل نیروی کار در نتیجه تعطیلی کسب و کارها	۶۴/۲۸	۱۸/۱۶	۲
۱۴	کمبود یا احتکار کالاها و ابزارهای پزشکی مورد نیاز مردم	۲۱/۵۵	۶۰/۵۳	۱۴
۱۵	عدم بازپرداخت اقساط وام‌های دریافتی	۷۳/۹۴	۱۵/۳۲	۳

(Source: research findings, 2021)

جدول ۹- پیامدهای اجتماعی کروناویروس در جوامع روستایی بخش مرکزی شهرستان اردبیل

ردیف	نماگر	نتایج تاپسیس فازی		
		S+	S-	شبهات
۱	آگاه‌سازی و آموزش	۳۶/۷۱	۴۶/۷۷	۰/۷۳
۲	کاهش حداکثری تعاملات اجتماعی غیرضروری	۱۸/۲۱	۵۲/۳۰	۰/۹۳
۳	چشم‌پوشی از منافع شخصی	۱۹/۳۵	۴۹/۴۱	۰/۲۴
۴	رعایت فاصله‌گذاری‌های اجتماعی	۲۷/۴۵	۴۴/۹۲	۰/۷۶
۵	عدم فعالیت اماکن مذهبی و زیارتی	۲۷/۶۴	۶۲/۳۱	۰/۷۹
۶	کاهش امید به زندگی	۳۰/۹۱	۴۸/۱۱	۰/۶۹
۷	کاهش اعتماد و اطمینان	۱۱/۹۱	۴۸/۹۲	۰/۸۱
۸	آسیب دیدن اقامتگاه‌های گردشگری روستایی	۱۵/۵۰	۴۶/۳۹	۰/۸۰
۹	تشکیل کارگروه نظارت و معرفی متخلفان به مراجع ذیربط	۴۸/۰۲	۲۸/۰۷	۰/۵۱
۱۰	هدف قرار گرفتن باورها و ارزش‌های دینی توسط رسانه‌های بیگانه	۴۵/۹۰	۲۶/۱۱	۰/۵۰
۱۱	افزایش برنامه‌های تلویزیونی جهت ماندن مردم در خانه	۴۲/۸۱	۲۸/۹۲	۰/۴۷
۱۲	آموزش ورزش به مردم از طریق فضاهای مجازی	۴۱/۶۲	۳۵/۷۳	۰/۵۶
۱۳	رواج کتابخوانی و موسیقی	۵۴/۳۵	۲۱/۶۴	۰/۳۷
۱۴	لغو اوقات فراغت و امور سیاحت و گردشگری	۱۹/۲۶	۵۹/۱۸	۰/۸۵
۱۵	افزایش اختلالات و افسردگی‌ها	۶۴/۱۱	۱۳/۲۶	۰/۱۸

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

کووید ۱۹ تهدیدی منحصربه‌فرد و غیرقابل پیش بینی برای سلامت عمومی است. با توجه به اینکه شیوع کرونا مناسبات اجتماعی، کسب و کارهای روستاییان و اقتصاد روستا را نیز به شدت تحت تأثیر قرار داده است و در برخی موارد حتی باعث کاهش اشتغال روستاییان و مهاجرت آنها به شهرها شده است. بنابراین این تحقیق با هدف ارزیابی و تبیین پیامدهای اقتصادی و اجتماعی ویروس کرونا در جوامع روستایی بخش مرکزی اردبیل انجام گردیده است. نتایج حاصل از یافته‌های میدانی نشان می‌دهد که شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی از دیدگاه روستائیان دارای میانگین‌های به ترتیب ۲/۸۷ و ۲/۸۰ بدست آمده است. سطح معنی‌داری هر دو شاخص از سطح خطای آزمون ۵٪ کمتر است، همچنین میانگین این شاخص‌ها از عدد سه حد مطلوب (عدد سه معادل ۶۰ درصد پاسخگویان) کمتر است. بنابراین می‌توان گفت هر دو شاخص از نظر روستائیان در حد مطلوب قرار ندارند و این موضوع از نظر روستائیان نشان دهنده تأثیرات نامطلوب شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی کرونا ویروس در روی زندگی آنها می‌باشد. همچنین نتایج تحقیق در بررسی نماگرهای اجتماعی نشان داد که جامعه درگیر با کرونا ویروس، دارای دانش و آگاهی نسبی در این مورد بوده و در جامعه روستایی مهم‌ترین شرط اصلی برای کنترل شیوع کرونا، کاهش حداکثری تعاملات اجتماعی غیرضروری است که هماهنگی با اهالی روستا برای زمینه‌سازی جهت سفر نکردن وابستگان و آشنایان به روستا در تعطیلات تابستان از موارد مهمی است که با آن همبستگی دارد و در نتیجه روابط اجتماعی و فردی جامعه روستایی تحت تأثیر همه‌گیری ویروس کرونا قرار دارد. از مهم‌ترین پیامدهای اقتصادی کرونا ویروس در جامعه روستایی مورد مطالعه می‌توان به نقش پررنگ تشویق خانوار برای تصمیم به پس‌انداز زیاد، تعطیلی کسب و کارها، تعدیل نیروی کار و کاهش درآمد خانوار و ناکافی بودن وام‌های اعطایی دولت در زمینه شیوع کرونا اشاره نمود.

مقایسه نتایج این پژوهش با برخی موارد که در قسمت پیشینه ذکر شد مشابهت‌هایی را نشان می‌دهد. چنانچه با نتایج پژوهش کریم زاده و همکاران (۱۳۹۹) در بحث‌های اقتصادی و اجتماعی، و در پژوهش‌های آدیسو ویلیویو (۲۰۲۰) و کاریکو و همکاران (۲۰۲۰) می‌توان گفت در زمینه بررسی هنجارهای ذهنی و کنترل رفتاری درک شده بر تمایل به انجام فاصله‌گذاری اجتماعی برای کاهش شیوع کووید ۱۹ مشابهت و همخوانی وجود دارد.

مردم ضمن رعایت پروتکل‌های بهداشتی مانند رعایت فاصله‌گذاری فیزیکی، استفاده از ماسک و بهداشت فردی، با آگاهی از پیامدهای خطرناک این ویروس، سبک زندگی خود را متناسب با کارترین راه‌های مقابله با این ویروس تغییر دهند؛ حمایت مالی برای جبران درآمد کاهش یافته صورت بگیرد؛ دولت باید طرح‌های تشویقی و حمایتی را جهت جبران خسارتها به شهروندان به ویژه فقرا و مستضعفان، شرکت‌های کوچک و متوسط و... ارائه کند؛ اخذ مهلت برای بازپرداخت اقساط وام و تسهیلات بانکی و همچنین بیمه‌های کارفرمایان و کارگران مورد توجه متولیان توسعه روستایی باشد؛ و سرانجام به مشاغل از دست رفته ناشی از شیوع بیماری کرونا در روستاها بالأخص اشتغال زنان بایستی نگاه ویژه‌ای داشت.

ملاحظات اخلاقی:

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.

حامی مالی:

تعارض منافع: بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

References

- 1- Adiyoso, W., Wilopo, W. (2020). Social Distancing Intentions to Reduce the Spread of COVID19: The Extended Theory of Planned Behavior. Preprint, Available on the <https://www.researchsquare.com/article/rs-61524/v1>
- 2- Afarakhta, H. (2019). "Paradigm evolution in the space economy (passing the space analysis approach)", *Ekotaz Quarterly Space and Rural Development* 9(13), 1-20. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.23222131.1399.9.31.1.4> [In Persian].
- 3- Agapitova, N., Sanchez, B., Tinsley, E. (2017). Government Support to the Social Enterprise Sector: Comparative Review of Policy Frameworks and Tools; The World Bank: Washington, DC, USA.
- 4- Asgharpour, M. (2006). "Multi-Criteria Decisions", 4th edition, Tehran University Press, Tehran [In Persian].
- 5- Bennett, K., Phillipson, J. (2004). A Plague upon their Houses: Revelations of the Foot and Mouth Disease Epidemic for Business Households. *Sociol. Rural*, 40(3), 261–284. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9523.2004.00275.x>
- 6- Carico, R.R., Sheppard, J., Thomas, C.B. (2020). Community pharmacists and communication in the time of COVID-19: Applying the health belief model. *Research in Social and Administrative Pharmacy*.
- 7- Deputy of Infrastructure Research and Production Affairs of the Office of Infrastructure Studies of the Islamic Consultative Assembly, (2020). On Dealing with the Corona Outbreak (25) "Overview of the Challenges of Rural and Nomadic Businesses during the Corona Outbreak", available at <https://rc.majlis.ir/fa/report/show/1502019>.
- 8- Hartley, E. M., Hoch, M. C., Cramer, R. J. (2018). Health Belief Model and Theory of Planned Behavior: A Theoretical Approach for Enhancing Lower Extremity Injury Prevention Program Participation. *International Journal of Athletic Therapy & Training*, 23(1), 16-20.
- 9- Imani Jajarmi, H. (2019). "Social Consequences of Corona Spread in Iranian Society", *Social Impact Assessment Quarterly* 2, 87-102. <https://sid.ir/paper/524157/fa> [In Persian].
- 10- Jenkins, W.D., Bolinski, R., Bresett, J., Van Ham, B., Fletcher, S., Walters, S., and Ouellet, L. (2020). COVID-19 during the Opioid Epidemic-Exacerbation of Stigma and Vulnerabilities. *The Journal of Rural Health*, 1–3.
- 11- Kalateh Sadati A. K, B Lankarani M. H., Bagheri Lankarani, K. (2020). Risk Society, Global Vulnerability and Fragile Resilience; Sociological View on the Coronavirus Outbreak, *Shiraz E-Med J. Online ahead of Print*; 21(4):e102263. doi:10.5812/semj.102263. Retrieved from:
- 12- Karimzadeh, H., Khaleghi, A., & Naghizadeh, R. (2019). Analysis of rural society's environmental perception of the spread of the corona virus in the central part of Varzeghan city, *Space Economics and Rural Development Quarterly*, 9(33). <https://dorl.net/dor/20.1001.1.23222131.1399.9.33.3.0> [In Persian].
- 13- Milbourne, L., Cushman, M. (2015), Complying, Transforming or Resisting in the New Austerity? Realigning Social Welfare and Independent Action among English Voluntary Organisations. *J. Soc. Policy*, 44, 273.
- 14- Mitra, S. (2020), The implications of COVID-19 for rural India, *IDR* 25, March, <https://idronline.org/the-implications-of-covid-19-for-rural-india>.
- 15- Moradi, A., & Mohammadifar, N. (2019). The role of social networks in the formation of social panic and lifestyle change caused by the corona virus (a case study of Kermanshah city), *scientific journal of social order* 12(2), pp. 123-148. <https://sid.ir/paper/380250/fa> [In Persian].

- 16- Morens, D.M., Folkers, G.K., and Fauci, A.S. (2004). The challenge of emerging and reemerging infectious diseases. *Nature*, 430(6996), 242-249.
- 17- Mphande, F.A. (2016). *Infectious diseases and rural livelihood in developing countries*. Springer, Singapore.
- 18- Mukhtar, S. (2020). Mental health and emotional impact of COVID-19: Applying Health Belief Model for medical staff to general public of Pakistan. *Brain, Behavior, and Immunity*. 87, 28–29 [In Persian].
- 19- Rahnama, M. R., & Bazargan, M. (2019). Modeling the spatial distribution pattern of the Covid-19 virus in rural and urban areas of Iran, *Space Economy and Rural Development Quarterly* 9(3), 25-48.
<https://dorl.net/dor/20.1001.1.23222131.1399.9.33.2.9> [In Persian].
- 20- Reynolds, M. (2020). What is coronavirus and how close is it to becoming a pandemic?. *Wired UK*. ISSN 1357-0978. Archived from the original on 5 March 2020. Retrieved 5 March 2020.
- 21- Shahnazi, H., Ahmadi-Livani, M., Pahlavanzadeh, B., Rajabi, A., Hamrah, M. S., and Charkazi, A. (2020). Assessing Preventive Health Behaviors from COVID-19 Based on the Health Belief Model (HBM) among People in Golestan Province: A CrossSectional Study in Northern Iran. Preprint, Available on the <https://www.researchsquare.com/article/rs-24871/v1> [In Persian].
- 22- Tajri Moghadam, M., Zabeidi, T., & Yazdanpanah, M. (2019). "Cross-case analysis of preventive behaviors against the corona virus: rural areas of Dashtestan", *Journal of Space Economics and Rural Development* 9(33), 1-24.
<https://dorl.net/dor/20.1001.1.23222131.1399.9.33.1.8> [In Persian].
- 23- Wang, Y., Wang, Y., Chen, Y., Qin, Q. (2020). Unique epidemiological and clinical features of the emerging 2019 novel coronavirus pneumonia (COVID-19) implicate special control measures. *Journal of Medical Virology*, 92, pp. 568-576.
- 24- Zhu, N., Zhang, D., Wang, W., Li, X., Yang, B., Song, J., and Niu, P. (2020). A novel coronavirus from patients with pneumonia in China, 2019. *New England Journal of Medicine*, 382, 727-733.

